

плащането на труда, е изучаването на състава на фонда на работната заплата.

Особено внимание трябва да бъде отделено на непроизводителните доплащания, които се състоят от доплащане за работа в извънредно време и доплащане за престой.

Когато се анализира съставът на фонда на работната заплата на инженерно-техническия персонал и общо на служащите, учениците, обслужващия персонал и персонала по охраната, е необходимо да се обърне внимание и на възможните нарушения на щатната дисциплина и на правилното начисление на премиите както за изпълнение и преизпълнение на плана, така и за икономия на материали, горива и електроенергия.

*
* * *

Факторите, които влияят за изменение на разходите за материални ценности в промишлените предприятия, са:

изменение на разхода на материали за производството на единица изделие в сравнение с установената планова разходна норма (фактор „норми“);

употребата на различни материали от тези, предвидени в плана (фактор „заменки“);

изменение на цените на употребяваните материали в сравнение с техните планови цени (фактор „цени“).

Главно влияние върху себестойността на продукцията оказва първият фактор. Във връзка с това борбата за икономии на сировини, материали, горива и електроенергия в промишлеността се свежда преди всичко до борба за ликвидиране на разхищенията при използване на различните предмети на труда.

От трите фактора, които влияят за изменение на разходите за материали, третият — изменение на цените на употребяваните материали в сравнение с техните планови цени, отразява както външни причини (изменение на цените на закупените и употребени материали след съставянето на плана), така и вътрешни причини — разходите по доставянето на материалите. Първите два фактора довеждат до изменение на разходите поради вътрешни причини, зависещи от работата на предприятието.

За да се разкрият отклоненията на разходите за сировини и основни материали спрямо плана и влиянието на трите групи фактори, които довеждат до тяхното възникване, трябва да се направи анализ на разходите на сировини и основни материали в натура и стойностно изражение общо за цялото предприятие. Методите на анализа са следните. Установяват се разходите по отделните видове сировини и основни материали за фактически произведената продукция:

а) по планови норми и планови цени (при спазване на всички планови условия);

б) по планови норми и фактически цени (при спазване на плановите норми, но при изменение на някои от цените) и

в) по фактически разходи и фактически цени (действителното състояние по отношение на разходните норми и по отношение на цените).